

holm hage holmsbu

besøkshage – læring, aktivitet, nettverk og demonstrasjon

Prosjektskisse

Holm Hage desember 2015

HOLM HAGE HOLMSBU

Formål

Holm Hage skal gjennom å bruke permakultur som designverktøy bli en besøkshage og et ressurscenter for informasjon og læring om kretsløpsprinsipper for et bærekraftig landbruk og lokalsamfunn. Holm Hage skal være et sted for møter, et sted for læring, refleksjon og bevisstgjøring om sammenhenger i naturen og mellom naturen og menneskene. Holm Hage skal også være en levedyktig bedrift, et supplement til eksisterende drift på gården, og hagen skal være et sted der lokalbefolkning og turister i Holmsbu og andre besøkende kan få gode opplevelser.

Holm Hage Holmsbu er prosjektittel på et utviklingsprosjekt for Holm gård. Holm gård er i dag, i tillegg til gårdsdrift med korn også en kulturgård. Det er ønskelig med mere aktivitet på gården og det er arealer som i dag ikke benyttes hensiktsmessig.

Foran låven på Holm, som i dag inneholder stall, verksted og konsert/teater/bryllupslåve ligger det et jordareal på ca. 15 mål, på kart fra 1849 også kalt for *Fjøsjordet*. På Fjøsjordet ønsker vi å bygge opp en permakulturbesøkshage med veksthus, kafé og kurslokaler.

Framtidig frodig hage og besøkssenter

HOLM GÅRD

Holm gård er en av Hurums eldste gårder og ga i sin tid navnet til stedet Holmsbu, Holm sin bu nede ved havna. Den lå omtrent der hvor Krabba ligger i dag. Holm gård sin hovedbygning skriver seg fra tidlig 1700- tallet. Familien Blichfeldt har drevet gården siden 1938 med ett aktivt jordbruk med ulike produksjoner etter hva som har vært best egnet i tiden og det er utviklet et hytteområde og i de senere årene er gården også blitt en kulturgård med diverse aktiviteter som teater, konserter, utstillinger og bryllupsarrangement. Holm gård var en av de første gårdene som åpnet låven for forestillingen Markens Grøde med Juni Dahr, da hun startet sin omfattende Låvetour med Hamsuns kjente stykke. Dette har skapt mye oppmerksomhet for teater på låver og samlet mange kulturinteresserte mennesker på gårder over hele landet.

Holm gård i dag

HOLMSBU

Om vinteren er Holmsbu en stille perle ved Drammensfjorden. Men allerede rundt påske skifter bildet, den lille landsbyen våkner fra dvalen og hytter og hoteller fylles med folk. Det bor ca.300 mennesker i Holmsbu om vinteren, på sommeren mangedobles dette tallet med hytteboende, campingturister, båtfolk og dagsturister.

I Holmsbu er det de siste årene jobbet systematisk for å utvide sesongen. Det jobbes med å utvikle aktivitetstilbud til kurs- og konferansegjesten, til det store antallet hytteboende, som mer og mer benytter sine hytter hele året, og til dagsturisten som besøker stedet for å nyte naturen, gå på galleri og restauranter eller besøke venner og kjente. I det totale tilbudet av aktiviteter i området, vil en besøkshage være et flott supplement for Holm gård sitt eksisterende tilbud, for Holmsbu og for Hurumhalvøya.

BESØKSHAGER

Hagebruk, parselhager, andelslandbruk, besøkshager og økologi er i vinden for tiden. I våre naboland Danmark og Sverige er dette med besøkshager mere utbredt enn her i Norge. Også permakulturbesøkshager er mere utbredt i våre naboland og i Europa, ikke minst i England, som er besøkshage-landet over alle. Mange mennesker søker tilbake til en kunnskap som var mere almen for bare to generasjoner siden og ønsker å dyrke mere av sin egen mat. Vi har akkurat fått en internasjonal klimaavtale på plass i Paris som helt klart vil sette klima og miljø på dagordenen for mange flere mennesker i årene som kommer, og dermed økende interesse for gode og bærekraftige løsninger for hus, hage, energi og avfall.

PERMAKULTUR

Permakultur betyr direkte oversatt, vedvarende kultur.

Som naturen ordner seg der alt inngår i kretsløp, der ingen organisme eller forbindelse er unødvendig eller skaper avfall, kan vi mennesker ved å designe vårt levemiljø; hus, hage, skog, avfall, vann, energi etter naturens egne prinsipper, skape gode bærekraftige livsmiljø for mennesker, planter og dyr.

Permakultur har en etisk plattform basert på :

- omsorg for jorden
- omsorg for mennesket
- rettferdig fordeling av ressursene

Permakultur er et tverrfaglig verktøy, som brukes til helhetsplanlegging og implementering av økologisk bærekraftige kretsløpssystemer ved å:

- arbeide med naturen og ikke mot den
- skape kretsløpssystemer som produserer mere energi enn den forbraker
- binde sammen lokale kretsløp slik at ressursene forblir i området

Permakultur som design brukes over hele kloden i vidt forskjellige sammenhenger innenfor:

- Jord- og hagebruk
- Husholdninger
- Virksomheter
- Byøkologi
- Håndtering av avfall og spillvann
- Økosamfunn, grender og landsbyer
- Kafeer og restauranter

LAND (læring, aktivitet, nettverk, demonstrasjon)

LAND er et permakultur demonstrasjonsnettverk for å spre kunnskap om og profilere permakultur som et positivt steg for klima- og miljøløsninger nasjonalt og internasjonalt. Her skal permakulturdessign oppleves i praksis.

Permakultur er raskt voksende internasjonalt men også her i Norge får flere og flere øynene opp for denne måten å tenke på. Interessen for økologiske klimavennlige løsninger øker i mange lag av befolkningen, der fler og fler tar klimautfordringen på alvor. Med økende etterspørsel og interesse vil det være behov for gode læringsarenaer .

MARKED OG NETTVERK

Innenfor en time til halvannen nås et stort omland og et potensielt marked på nært 1 million mennesker i Hurum, Røyken, Drammen og Lier, Asker, Oslo, Frogn og nordre del av Vestfold. Holmsbu Opplevelser har siden 2010 gjort undersøkelser på antall besøk i Holmsbu. I 2014 var det 250 000 besøk i området. Turistnæringen omsetter for til sammen 115 000 000 kroner og det er 85 årsverk i Holmsbu. For de mange ferierende i hytter og på camping som har behov for aktiviteter foruten strand og båtliv, vil en besøkshage der det i sommersesongen vil være forskjellige arrangementer, utstillinger og konserter kunne være et attraktivt tilbud i gåavstand fra Holmsbu. Omvisninger, undervisning og foredrag i hagen for grupper som foreninger, hageag, skoler etc. vil foregå til avtalte tider og til faste priser.

KORTSIKTIGE MÅL - forprosjekt

- Gjennom et forprosjekt skal vi analysere og gjøre oss grundig kjent med forholdene på Fjøsjordet.
- Vi skal besøke andre permakulturlager for læring og inspirasjon.
- Vi skal ta kurs for å lære om LAND-senter og besøkshager og for egen kompetanseheving innen forskjellige teknikker, som gir oss nødvendig kompetanse.
- Vi skal lage et godt hagedesign etter permakulturprinsipper.
- I prosjektfase og anleggsfase ønsker vi å søke om og bli godkjent som LAND lærling. En lærling er et prosjekt i en utviklingsfase med mål om å bli akkreditert som LAND senter.
- I forprosjektfasen skal vi jobbe med nettverksbygging, etablere kontakter av fagfolk og til framtidige kundegrupper.
- Vi skal jobbe videre med ideer til næringsutvikling i forbindelse med hagen. Her har vi allerede flere ideer som vi ønsker å utrede nærmere.

LANGSIKTIGE MÅL - Holm Hage skal være;

- et LAND-senter og tilfredsstillende alle kriterier for LAND sentre. Akkreditert i 2017/18.
- et pulserende og aktivt læringscenter og en arena for lokale, nasjonale og internasjonale kurs, workshops og seminarer

- en integrert del av Holm gård og et positivt element i det helhetlige kulturtilbudet
- være en produksjonshage som også forsyner husholdningen på gården
- et serveringssted der egne og andres lokale produkter serveres på kafé og selges i butikk
- en arbeidsplass for flere mennesker
- integrert i Holmsbu og være en positiv arena for lokalmiljøet hele året
- en arena for skoler og institusjoner, grønt reiseliv

Framdriftsplan

Befaringer og besøk	Vinter og vår 2016
Hagedesign, detaljtegninger og planteplan	Ferdig høst 2016
Etablere ytre rammer	Sommer/høst 2016
Opparbeiding av parkering	Høst 2016
Finansiering av hovedprosjekt	Høst 2016/vinter 2017
Eablering av hage	2016-2020
Bygge veksthus og kafé	2017/2018